

Met spelletjes rekenvaardigheden van kleuters ontwikkelen

Spelletjes spelen doen is niet alleen leuk, het is ook een ideale manier om te leren. Ook als het gaat om het vergroten van de rekenvaardigheden van kleuters. SLO werkte daarom een groot aantal rekenspellen uit die leerkrachten kunnen inzetten in de klas. Natuurlijk voor de rekenontwikkeling van jonge kinderen, maar ook voor het ontwikkelen van hun executieve functies én hun sociaal-emotionele groei.

Anneke Noteboom, leerplanontwikkelaar SLO: “Kleuters leren veel door te spelen. Rekenspelletjes helpen hen hun rekenvaardigheden te vergroten en spellen vormen bovendien een goed peilinstrument voor leerkrachten. Door te observeren tijdens spelletjes, zien ze hoe kinderen er echt voor staan. Kinderen veranderen als ze een spel spelen: de rekenangst valt weg en de druk verdwijnt. Daardoor zie je wat een kind echt begrijpt, hoe hij of zij redeneert en waar hij nog moeite mee heeft.”

Inzicht in executieve functies

Rekenspellen zijn belangrijk voor bijvoorbeeld de ontwikkeling van getalbegrip, maar ze maken ook inzichtelijk hoe het staat met de executieve functies van een kind. De elf executieve functies zijn de regel functies van de hersenen, die zorgen voor doelgericht en sociaal gedrag. Voorbeelden zijn het werkgeheugen, planning en flexibiliteit. Normaal gesproken ontwikkelen deze functies zich vanzelf, maar soms heeft een kind daar ondersteuning bij nodig. Het spelen van spelletjes maakt zichtbaar op welk gebied extra aandacht gevraagd is. Kan een kind bijvoorbeeld tegen zijn verlies, kan het impulsen

beheersen? Gäby van der Linde, leerplanontwikkelaar SLO: “Rekenspellen brengen drie belangrijke ontwikkelgebieden op natuurlijke wijze bij elkaar: rekenontwikkeling, executieve functies en sociaal-emotionele ontwikkeling. Spellenspelletjes bieden de leerkracht veel inzicht in een kind.”

Uitgewerkte rekenspellen

Anneke werkte tientallen rekenspellen uit die passen bij de aanbodsdoelen voor rekenen in de kleutergroepen. Een deel daarvan is te vinden in de publicatie *Rekenspelletjes voor kleuters* van SLO. Ze staan allemaal op de website www.rondjerekenspel.nl. “Om geschikt te zijn voor de rekenles, moeten spellen aan onze tien voorwaarden voldoen”, zegt Anneke. “Zo moet het spel wiskundige inhoud bevatten die past bij de rekendoelen en het moet positief bijdragen aan de motivatie en het zelfvertrouwen van kinderen.” Gäby: “Leerkrachten kunnen de spellen op allerlei manieren inzetten. Natuurlijk in de klas, maar ook thuis, zodat ouders kunnen oefenen met hun kinderen. Het is ook een aanrader om leerlingen uit groep 8 een rekenspel te laten spelen met kleuters. Dat is goed voor de ontwikkeling van beide leeftijdsgroepen.”

17 slo

Twee voorbeelden van rekenspellen

Voor getalbegrip: **Wie het meeste gooit**

Een populair rekenspelletje voor kleuters is *Wie het meeste gooit*. De opzet is eenvoudig: kinderen gooien om beurten met twee dobbelstenen. Wie het hoogste aantal stippen gooit, krijgt een blokje. Als de pot met blokjes leeg is, zoeken de kinderen uit wie de meeste blokjes heeft. Degene met de meeste blokjes wint.

Logisch leren denken: **Vlotte geesten**

Bij het spel *Vlotte geesten* gaat het niet om getallen, maar om logisch denken en redeneren. Kinderen krijgen een kaart met daarop voorwerpen, zoals een rood boek en een groene fles. Vervolgens moeten ze uit een doos met verschillende figuurtjes de voorwerpen zoeken die op de kaart staan. Goed nadenken is belangrijk, want er zitten ook figuurtjes tussen als een blauw boek, terwijl ze een rood boek zien. Executieve functies als impulsbeheersing, emoties reguleren en doorzettingsvermogen komen hierbij aan bod.

Meer informatie

- SLO ontwikkelde kaarten voor de elf executieve functies. Elke kaart beschrijft wat de functie inhoudt en hoe die gestimuleerd kan worden. Meer informatie: >> slo.nl/thema/meer/jonge-kind -> executieve functies.
- Op bovenstaande site zijn onder de kopjes ‘doelen jonge kind’ -> ‘rekenen’ ook verschillende publicaties te vinden over rekenspellen voor kleuters, waaronder *‘Rekenspelletjes voor kleuters’*, met 25 uitgebreide spelbeschrijvingen.
- Op de website www.rondjerekenspel.nl staan veel geschikte rekenspellen om met jonge kinderen te spelen.